

Civilna iniciativa ZA PTUJSKO OBVOZNICO

civilna.iniciativa@ptujskaobvoznica.com

Mitja Krapša

Spuhlja 91d

2250 Ptuj

Ministrstvo za infrastrukturo – ministrica mag. Alenka Bratušek

Tržaška cesta 19

1000 Ljubljana

gp.mzi@gov.si

Zadeva: Poziv k razveljavitvi in odstopu MZI od »Dogovora o začasni navezavi« (11. 7. 2018) zaradi pravne ničnosti in okoljskih kršitev

Spoštovana gospa ministrica,

kot sopodpisnik Dogovora (11. 7. 2018) vas pozivamo, da Ministrstvo za infrastrukturo nemudoma odstopi od sporazuma, ki je ničen (podpisi županov brez sklepov svetov) in bi z izvedbo poglobljaj kršitve mejnih vrednosti hrupa in benzo(a)pirena na območju MO Ptuj.

1) Dokazana preseganja – uradne meritve (Spuhlja/MO Ptuj)

KAZALNIK	IZMERJENO	DOVOLJENA/CILJNA	PRESEGANJE
BENZO(A)PIREN V PM₁₀	1,6 ng/m ³	1,0 ng/m ³ (ciljna letna)	160 %
NOČNI HRUP (L_{no}C)	70 dB(A)	45 dB(A) (stanovanjska območja)	+ 25 dB (= ~ 17,8× zvočni tlak; ~ 316× zvočna energija)

Opomba: dB je logaritemska skala; »+25 dB« pomeni približno **17,8-krat večji zvočni tlak** in ~ 316-krat večjo zvočno energijo (ne 156 %, kot je pri linearnih skalah).

2) Pravna ničnost in prepoved poslabšanja

- Dogovor je absolutno ničen (86. čl. OZ), ker je bil podpisan brez sklepov občinskih svetov (29. čl. ZLS; VS RS II Ips 171/2013) in ker bi njegova izpolnitev povzročila nadaljnje kršitve prisilnih okoljskih predpisov (ZVO-2, Uredba o kakovosti zraka, Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa).

- Načelo preventive in prepoved poslabšanja stanja okolja (ZVO-2) zahtevata, da državni organi in upravljavci infrastrukture izberejo rešitve, ki zmanjšujejo, ne pa povečujejo čezmerne obremenitve.

3) Odgovornost ministrstva in uradnih oseb

Čeprav sporazuma osebno niste podpisali, z dnem, ko sta ministrstvo in odgovorne uradne osebe seznanjeni z njegovo ničnostjo ter dokazanimi okoljskimi preseganji, prevzimate osebno odgovornost za opustitev dolžnega ukrepanja (KZ-1 258), prekrškovno odgovornost po ZVO-2 ter upravno, civilno in politično odgovornost za nadaljnje škodljive posledice.

VRSTA ODGOVORNOSTI	PRAVNA PODLAGA	ZAGROŽENA SANKCIJA / POSLEDICA
KAZENSKA (URADNA OSEBA)	KZ-1 258 (nevestno delo v službi), 332 (obremenjevanje in uničevanje okolja)	kazenska odgovornost odgovorne osebe
PREKRŠKOVNA (ORGAN & ODGOVORNA OSEBA)	ZVO-2 174 (prekrški zaradi nesprejema ukrepov / dopuščanja preseganj)	globe za organ in odgovorno osebo
EU ODGOVORNOST DRŽAVE	Direktivi 2008/50/ES (zrak) in 2002/49/ES (hrup)	infringement postopek EK; finančne sankcije
UPRAVNA	ZVO-2 (inšpekcijski ukrepi)	odredbe, prepovedi, odprava ukrepov
CIVILNA	Zakon o odgovornosti države; OZ 131; ZVO-2 114–117	odškodninska odgovornost države
POLITIČNA		Noben minister/organ ne sme zagovarjati komoditete na račun zdravja ljudi; odgovornost do DZ in javnosti.

4) Dve zakoniti poti za odstop

- A) **Izjava o ničnosti/nesodelovanju** – ker ni sklepov občinskih svetov in ker bi izpolnitev povzročila nadaljnje kršitve okoljskih predpisov (86 OZ).
- B) **Sporazumna razveza (124 OZ)** – okoljska nezakonitost je legitimen razlog; razveza prepreči kazensko, prekrškovno in odškodninsko izpostavljenost ter tveganje EU-postopkov (2008/50/ES; 2002/49/ES).

5) Dodatna utemeljitev: prometna in tehnična neustreznost

- **Tranzitna alternativa višjega reda obstaja:** avtocesta v TEN-T koridorju je namenjena tranzitu. Tranzit skozi naselja je napačna raba omrežja.

- G1-2/0249 Ptuj–Spuhlja: zgrajena kot magistralna M-3.3 po JUS U.C4.020, **projektirana za manj kot 5.000 vozil/dan** in kasneje **samo preimenovana v G1** brez rekonstrukcije in brez presoje vplivov na okolje. Današnje obremenitve so približno 3× višje, zato cesta ne izpolnjuje minimalnih tehničnih standardov za varno rabo.
- Protihrupne ograje (projekt v izvajanju): **podlage so zavajajoče** – pokritost manj kot 9 % potrebnih odsekov, 14 stanovanjskih objektov izpuščenih tudi v končni študiji, uradne zahteve recenzenta neizpolnjene, študija delana samo na pritličjih stavb – višje etaže nezaščitene, sredstva niso zagotovljena – **vse skupaj je navidezni ukrep, ki ne odpravi preseganj.**

6) Rok in koraki

V 15 dneh pričakujemo pisno potrditev odstopa od Dogovora in/ali začetek sporazumne razveze z ostalimi podpisniki.

V 30 dneh pričakujemo predstavitev alternativnih ukrepov, ki zmanjšujejo obremenitve (prometne preusmeritve, akcijski načrti za hrup/zrak).

S spoštovanjem, a odločno,

Civilna iniciativa ZA PTUJSKO OBVOZNICO
civilna.iniciativa@ptujskaobvoznica.com
Mitja Krapša - zastopnik

